

GROENLINKS

**SOCIAAL
EN GROEN
DOETINCHEM**

DE SOCIALE EN GROENE GEMEENTE DOETINCHEM

GroenLinks heeft in 2010 geprobeerd om met een sociaal en groen programma deel uit te maken van het nieuwe college. GroenLinks is onontbeerlijk voor een groen en duurzaam coalitieprogramma. Ondanks dat we verwezen werden naar de oppositie heeft GroenLinks de afgelopen jaren veel bereikt. Met onze initiatiefvoorstellen als “Het Naoberfonds” en “het collectief inkopen van duurzame energie voor minima” hebben we een verbinding gelegd tussen sociaal en duurzaam.

De gemeente staat de komende tijd voor zware opgaven: meer taken met minder middelen. Dit in combinatie met een enorm verlies door een verkeerd grondbeleid in de afgelopen jaren. Toch is en blijft GroenLinks positief over de toekomst. Op financieel gebied hebben we altijd laten zien dat het ook anders kan. In 2011 hebben we met onze tegenbegroting voorkomen dat er onevenredig werd bezuinigd op sociaal gebied, sport en cultuur.

WERK, ZORG EN DUURZAME ENERGIE

Voor GroenLinks staan deze thema's de komende periode voorop. Iedereen wil zijn of haar leven naar een eigen inzicht kunnen inrichten en dromen waarmaken. GroenLinks staat voor een lokale overheid die daarvoor de voorwaarden schept. Met meer kansen op werk, een fatsoenlijk inkomen, een betaalbare woning, uitstekend onderwijs en goede zorg voor iedereen. We willen die kansen eerlijk delen. Een sociale en groene gemeente richt zich op de huidige, maar ook op toekomstige generaties.

De omschakeling naar een duurzame samenleving is dé uitdaging en kans voor ondernemers en inwoners. GroenLinks wil ruimte geven aan passende initiatieven gericht op werk, zorg en duurzaamheid. Als het kan binnen bestaande kaders, of in nieuwe concepten.

Daarbij wil GroenLinks gebruik maken van de kracht vanuit de samenleving, kwaliteit van kleinschaligheid en de kansen van het collectief.

GroenLinks gaat voor een open samenleving waarin iedereen gelijk is en zich thuis voelt. In zo'n samenleving kan men serieus meepraten, is de dienstverlening op maat en werkt de gemeente transparant en integer.

De gemeente geeft het goede voorbeeld en draagt haar steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld.

Samen werken aan de sociale en groene gemeente; een plek waarin mensen bereid zijn financieel en sociaal te investeren. Een gemeente waarin mensen veilig, duurzaam en comfortabel kunnen wonen en werken en

genieten van een afwisselend en robuust landschap. Dat is waar GroenLinks Doetinchem voor staat en gaat.

GROENLINKS

SPEERPUNTEN VAN GROENLINKS

Sociale thema's

- 1 **Duurzame economie** Samen werken voor nu en later [pagina 6](#)
- 2 **Sociaal beleid** Meedoen mogelijk maken en zorg op maat [pagina 8](#)
- 3 **Solidariteit** Voor en met elkaar in de buurt [pagina 10](#)
- 4 **Jeugd en Onderwijs** Leren met toekomst [pagina 12](#)
- 5 **Wonen en woonomgeving** Duurzaam wonen in een schone en veilige buurt [pagina 14](#)
- 6 **Sport, recreatie en cultuur** Gezond, ontspannen en beleven [pagina 16](#)
- 7 **Dierenwelzijn** Welzijn en gezondheid van dieren [pagina 18](#)

Groene thema's

- 8 **Duurzaamheid** Energieneutraal en klimaatbestendig [pagina 20](#)
- 9 **Milieuhygiëne** Gezonde, schone en veilige leefomgeving [pagina 22](#)
- 10 **Natuur** De waarde van natuur en groen [pagina 24](#)
- 11 **Mobiliteit** Focus op fiets, voetganger en openbaar vervoer [pagina 26](#)
- 12 **Afval is grondstof** afval beperken, scheiden en hergebruiken [pagina 28](#)
- 13 **Buitengebied** Het buitengebied heeft veel te bieden [pagina 30](#)
- 14 **Water** Ruimtelijke kwaliteit van water [pagina 32](#)
- kandidaten en colofon [pagina 34](#)

1 DUURZAME ECONOMIE

Samen werken voor nu en later

Bij duurzame economie gaat het niet om geld verdienen alleen. De definitie van economie wordt verbreed met ecologische en sociale waarden. Dit biedt vooral kansen. GroenLinks zet in op een economie gericht op werk, inkomen en duurzame innovaties. De gemeente zal het goede voorbeeld moeten geven en zo nodig het bedrijfsleven en de inwoners uitdagen en helpen. Het midden- en kleinbedrijf zien we als belangrijke speler. Zij zorgen voor veel banen en een goede mix van wonen en werken. Een duurzame economie betekent voor GroenLinks ook dat we op zoek moeten gaan naar nieuwe 'verdienmodellen' zoals delen, geven of uitruilen. De wereld stopt niet bij de gemeentegrens van Doetinchem. We dragen ons steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Goede gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers, waarbij ruimte wordt geboden aan kansrijke initiatieven gericht op een duurzame economie.
- Samen met het bedrijfsleven, woningbouwcoöperaties, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen zoeken naar mogelijkheden voor het vergroten van werkgelegenheid.
- De gemeente gaat een prijs instellen voor de 'duurzaamste ondernemer van het jaar' die heeft aangetoond ook te investeren in ecologische en sociale waarden.
- Ten aanzien van zondagopenstelling (24-uurseconomie) is GroenLinks terughoudend. Hiervan worden de kleinere ondernemers vaak de dupe.
- Hergebruik van bestaande gebouwen en terreinen en het investeren in duurzame ontwikkeling van bedrijventerreinen (o.a. bedrijvenpark A18).
- Grote bedrijven en voorzieningen (zoals het ziekenhuis) willen we behouden voor de regio en in het bijzonder voor Doetinchem. Een alternatieve locatie voor het huidige ziekenhuis is zowel voor mobiliteit, veiligheid, overlast als natuur gewenst.
- De gemeente gaat al haar producten, diensten en werk duurzaam, diervriendelijk en fairtrade inkopen. We streven naar 100% in 2018.
- Doetinchem is Millenium-gemeente, maar vult dat tot nu toe mondigesmaat in. In de komende periode wordt de duurzaamheid als thema actief opgepakt.
- Wij willen stedenbanden alleen aanhouden wanneer particulieren in de gemeente daar het initiatief toe nemen en ze daadwerkelijk ook iets bijdragen aan wederzijdse ontwikkeling. DOS is hiervan een goed voorbeeld.
- We zien meer in samenwerking met meerdere gemeenten in de regio dan een fusie met de Oude IJsselstreek. Daarbij is voor ons van groot belang hoe de betrokkenheid en invloed van inwoners in hun eigen leefomgeving wordt geregeld. De inzet en het werk van de Dorpsraden van Gaanderen en Wehl zien we als een goed voorbeeld.

2 SOCIAAL BELEID

Meedoen mogelijk maken en zorg op maat

Het sociale beleid richt zich op de mate waarin burgers in staat zijn om deel te nemen aan het sociale en economische leven. GroenLinks ziet dat steeds meer mensen moeite hebben dit sociale en economische leven vorm te geven. Dit zijn mensen met wie het even niet goed gaat, die pech hebben of verkeerde keuzes hebben gemaakt. Deze mensen willen we niet laten vallen. Wij willen dat het sociale beleid zich richt op zelfredzaamheid, de sociale cohesie en de sociaaleconomische zekerheid van alle mensen, waarbij mensen in staat zijn de regie over hun leven te behouden. Wij gaan daarbij uit van de kracht van mensen en hun omgeving. Dit vraagt om maatwerk en een aanpak die uitgaat van zelfredzaamheid als het kan en adequate hulp waar het moet.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- GroenLinks maakt het mogelijk dat iedereen naar eigen kunnen meedoet op de arbeidsmarkt, in de samenleving.
- Voor wie het bestaande aanbod onvoldoende aansluit op de behoefte stellen we een persoonsgebonden budget beschikbaar, waarmee zowel zorg, wonen als werk naar eigen inzicht kan worden geregeld.
- Een eigen (inkomensafhankelijke) bijdrage maakt mensen bewust van de waarde van zorg en van de kosten. Een eigen bijdrage kan ook in de vorm van activiteiten zijn.
- Bij de keuze tussen woningaangepassing, verhuizing naar een aangepaste woning of een woonzorgcentrum wordt gezocht naar de meest adequate oplossing per situatie, met dien verstande dat daarbij ook de kosten worden meegewogen.
- Er komen experimenten met woonvormen tussen zelfstandig wonen en een woonzorgcentrum of verpleegtehuis.
- Informatie over zorg is voor inwoners gemakkelijk te vinden. Lichte hulp en ook zwaardere vormen van ondersteuning zijn (op wijkniveau) voor handen.
- We willen subsidies koppelen aan de beste oplossing voor een zorgvraag en niet aan een organisatie. Het organisatiebelang is dus geen reden om een organisatie te blijven subsidiëren; het gaat erom wat er geleverd wordt.
- Minimaregelingen kunnen met een eenvoudige procedure worden aangevraagd: één aanvraagformulier voor alle regelingen.
- GroenLinks wil armoede voorkomen. We kiezen voor een actieve aanpak van de schuldenproblematiek via goede preventie, schuldsanering en nazorg. Waar nodig compenseert de gemeente mensen die onevenredig worden getroffen door de gevolgen (en stapeling) van bezuinigingen.
- De gemeente zoekt alternatieven voor inwoners die op de reguliere arbeidsmarkt buiten de boot vallen en stimuleert mensen met een uitkering zich actief voor anderen in te zetten.

3 SOLIDARITEIT

Voor en met elkaar in de buurt

Solidariteit gaat om betrokkenheid. Het berust op een sociaal netwerk bedoeld om mensen te helpen, om samen de buurt te maken. Het is de aandacht voor en met elkaar. De aandacht voor de mensen om je heen en de omgeving waarin je leeft. GroenLinks stimuleert in de gemeente manieren voor mensen om elkaar te helpen en te ontmoeten. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om uitleenconcepten, reparatiewerkzaamheden, onderhoud van de buurt, zorg voor ouderen en kinderen.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Zorg organiseren we samen en gericht op de zorgvraag. Samenwerking tussen zorgvragers, ondernemers, zorg- en welzijninstellingen en vrijwilligers worden daartoe gestimuleerd: in zorgteams, bij zorgcirkels of zelfhulpgroepen.
- Stimuleren van het opzetten van ontmoetingsplekken, sociale broedplaatsen en andere buurtvoorzieningen. Onder andere door schaalverkleining van nu veelal elders georganiseerde voorzieningen zoals afvalscheiding, scholing en onderhoud.
- Voortzetten van maatschappelijke stages door leerlingen van het voortgezet onderwijs. Dit blijkt een bron voor nieuwe vrijwilligers; betrokken burgers van de toekomst.
- Mantelzorg en vrijwilligers worden niet de sluitpost van onze zorg. Zij hebben recht op professionele ondersteuning, onder meer voor meer zelfvertrouwen en ter voorkoming van overbelasting.
- Buurtvoorzieningen die functioneren als spil in de buurt voor ontmoeting, zorg, onderwijs en cultuur voor iedereen.
- We pakken discriminatie aan en zetten ons in voor meer verdraagzaamheid.
- Uitgewezen asielzoekers in nood krijgen van de gemeente ondersteuning en tijdelijke opvang.

SOLIDARITEIT

4 JEUGD EN ONDERWIJS

Leren met toekomst

We praten niet over jongeren maar met jongeren! Kinderen en jongeren moeten de ruimte krijgen zich te ontwikkelen, om fouten te maken en hier van te leren. Dit doen we door ze verantwoordelijkheid te geven. Dit met goede begeleiding gericht op plezier en zelfvertrouwen. Ook als het even minder goed gaat moet deze begeleiding er zijn; binnen het gezin, in de buurt en op scholen. Goed onderwijs en een goede gezinssituatie zijn de beste start voor de toekomst. Leren houdt uiteraard niet op als je volwassen bent.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Het opstellen en voeren van een positief jeugdbeleid; jongeren actief uitdagen op wat ze willen en kunnen en in staat stellen om hun ideeën uit te voeren.
- In de jeugdzorg staat de persoonlijke benadering (maatwerk) voorop en de hulp wordt zoveel mogelijk op wijk/buurt (of gemeentelijk niveau) georganiseerd. De betrokken professionals krijgen meer handlingsvrijheid en bureaucratie wordt tegengegaan.
- Samen met het onderwijs en andere organisaties biedt de gemeente opvoed- en opgroei-ondersteuning aan voor zorgleerlingen, gezin en docenten.
- Samen met de buurt kijken we naar de aanleg van speelplekken. Doel is dat er voor kinderen en jongeren op korte afstand schone en veilige plekken zijn voor spel en ontmoeting. Speelveld Schöneveld en de Wijk-kijk (jaarlijkse inspectie door kinderen) zijn goede voorbeelden.
- Elke school en schoolomgeving is gezond, schoon en veilig en er komen veilige routes naar scholen.
- Leer- en omgangsmoeilikheden worden in een vroeg stadium gesignaleerd. Er wordt adequaat gereageerd op signalen met passende ondersteuning voor het kind (structuur en veiligheid).
- Om alcoholmisbruik onder jongeren tegen te gaan, wordt samen met opvoeders een actieplan opgesteld. Er wordt streng toegezien op handhaving van de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol (en andere drugs).

JEUGD EN ONDERWIJS

5 WONEN

Duurzaam wonen in een schone en veilige buurt

We stellen eisen aan onze woning en steeds vaker ook aan onze woonomgeving. Deze moeten passen bij onze behoeften. Woonwensen zijn echter aan verandering onderhevig. Dit kan doordat we ouder en/of minder mobiel worden, de gezinssamenstelling verandert of gewoon omdat een andere leefstijl andere eisen stelt aan de woning en/of woonomgeving. GroenLinks wil dat woonbuurten beter kunnen inspelen op deze veranderende behoeften. Leefbaar en duurzaam wonen vraagt om flexibiliteit van de woning en woonomgeving en om een buurt met verschillende type woonruimten voor verschillende doelgroepen (zoals starters, gezinnen, ouderen, minder validen) en inkomens (sociaal, middel-duur, duur). Het is ontoelaatbaar dat mensen zich onveilig voelen in hun eigen omgeving, worden weggepest of mishandeld. Voor GroenLinks staat het voorkomen van criminaliteit voorop, we zetten in op preventie en daarna pas op repressie.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- De gemeente stelt grond beschikbaar voor particulieren die zelf (of groepsgewijs; collectief particulier ondernemerschap) hun duurzame woning willen bouwen, al dan niet met gemeenschappelijke voorzieningen.
- Er worden met woningbouwverenigingen afspraken gemaakt om versneld betere energielabels te realiseren voor hun woningen. Sociale huurders besparen hierdoor woonlasten. Het combineert wooncomfort met energie- en armoedebeleid.
- De gemeente stelt leningen beschikbaar voor starters op de woningmarkt.
- Bij revitalisering van bestaande wijken en bij nieuwbouw wordt ruimte geboden voor levensloopbesteede woningen en woonmilieudifferentiatie.
- We zorgen voor voldoende maatschappelijke opvang: woonplekken waar mensen tijdelijk kunnen worden opgevangen.
- Uitgangspunt bij nieuwbouw van woningen is dat deze energieneutraal zijn of kunnen worden gemaakt. Woningbouwverenigingen en anderen worden gestimuleerd dit ook te doen bij renovatie.
- We zorgen voor voldoende kamers voor jongeren. Hiervoor maken we afspraken met de studentenhuisvestingen en de woningcorporaties en stimuleren particuliere verhuurders om kamers beschikbaar te stellen.
- Samen met bewoners, politie, instellingen, bedrijven en gemeente worden onveilige punten gesignaleerd en wordt gezocht naar oplossingen.
- Er komt een meldpunt voor onveilige situaties om te melden wat stuk is of wat verdacht lijkt. Daarbij kan gedacht worden aan het gebruik van een app.
- Met horecaondernemers maakt de gemeente afspraken over veilig uitgaan. Met de belangen van buurtbewoners wordt rekening gehouden.
- Cameratoezicht, mosquito's, drones, preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen en samenterscholingsverboden worden alleen onder strenge voorwaarden toegepast en alleen in situaties waarin niets anders helpt.

6 SPORT, RECREATIE EN CULTUUR

Gezond, ontspannen en beleven

We weten allemaal dat bewegen gezond is. Zo houdt bewegen je spieren soepel, slaap je beter, worden stresshormonen sneller afgevoerd, wordt je niet te zwaar, voel je je fitter en sterker en kom je los van het dagelijks leven. We stimuleren iedereen om te gaan sporten en sporten moet voor iedereen mogelijk zijn. GroenLinks wil dat ook gezinnen met een laag inkomen bij een sportvereniging kunnen sporten. Recreatie en vrijetijdsbesteding is belangrijk voor de ontspanning van inwoners en voor de economie. GroenLinks wil een gedifferentieerd aanbod van mogelijkheden om binnen buurten en in het omliggende buitengebied te recreëren. Kunst en cultuur kunnen door nieuwe inspirerende perspectieven mensen aan het denken zetten en Doetinchem bruisender en levendiger maken. GroenLinks wil daarvoor (ook) het lokale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Breedtesport is voor gezinnen met een laag inkomen erg belangrijk. Dit kan mogelijk worden gemaakt door de verenigingen zelf. Mocht daar geen ruimte voor zijn, dan zou daar subsidie voor beschikbaar moeten zijn.
- Regionale afstemming van bezuinigingen op sport- en recreatievoorzieningen. Als elke gemeente bezuinigt op bijvoorbeeld het zwembad, dan blijft er ongewenst geen zwembad over.
- De gemeente zorgt voor kwalitatief goede voorzieningen voor amateur- sportbeoefening; sportveld, zwembad, sporthal. De bouw van gecombineerde voorzieningen kan kosten besparen.
- De samenwerking tussen sportverenigingen onderling met bijvoorbeeld het onderwijs, de naschoolse opvang, zorg- en gezondheidsinstellingen en fitnesscentra wordt gestimuleerd.
- Professioneel beoefende sport valt niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Ruim aanbod aan recreatieve voorzieningen in buurten en rondom woongebieden.
- Leegstaande panden worden beschikbaar gesteld als atelier- of repetitieruimte. Kunstenaars kunnen exposeren in lege winketalages.
- We stimuleren kunst en cultuureducatie en benutten de mogelijkheden van landelijke en provinciale regelingen.

- De openbare bibliotheek gaat zich op eigen kracht en mogelijk in samenwerking met andere podia ontwikkelen tot een ontmoetingsplaats op het terrein van kunst en cultuur.
- Voor kleinschalige kunst- en cultuurprojecten is een starterssubsidie mogelijk.
- Waardevolle gebouwen, interieurs en landschapselementen (waar deze nog zijn) worden beschermd.

7 DIERENWELZIJN

Welzijn en gezondheid van dieren

De beschaving van een samenleving valt af te lezen aan de wijze waarop ze omgaat met dieren. Dieren kunnen niet voor hun belang opkomen. GroenLinks vindt het welzijn en de intrinsieke waarde van dieren belangrijk. Dieren worden niet zelden ondergeschikt gemaakt aan het vermaak van de mens in mode, tijdverdrijf of als economisch gewin. Wij vinden dat dieren met respect behandeld moeten worden.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- We stellen gemeentelijk beleid op waarin het welzijn van huisdieren, dieren in de vrije natuur en bedrijfsmatig gehouden dieren wordt vastgelegd. Dit beleid wordt onderdeel van één van de portefeuilles van het college.
- Doetinchem stimuleert het chippen van huisdieren (honden en katten).
- Eventuele overlast door in de vrije natuur levende dieren wordt op de meest diervriendelijke manier bestreden.

DIEREN- WELZIJN

8 DUURZAAMHEID

Energieneutraal en klimaatbestendig

GroenLinks streeft naar een energieneutrale en klimaatbestendige gemeente in 2025. Dit willen we bereiken door middel van energiebesparing, het gebruik van duurzame energie en het duurzaam omgaan met grondstoffen. Als gemeente zullen we zelf het goede voorbeeld geven en inwoners, woningbouwverenigingen en het bedrijfsleven stimuleren hieraan een bijdrage te leveren. Vooral kleinschalige initiatieven vanuit de samenleving bieden een kans op een duurzame doorbraak. Het enthousiasme van de initiatiefnemers wordt nu nog vaak getemperd door bureaucratie en regels. GroenLinks geeft de ruimte aan duurzame initiatieven uit de samenleving en zal belemmeringen in bestemmingsplannen zoveel mogelijk wegnemen.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Duurzaamheid wordt in het nieuwe coalitieprogramma verankerd, komt in elk beleidsveld terug en wordt als voorwaarde meegenomen bij subsidieverleningen en aanbevelingen.
- Energieneutrale nieuwbouwprojecten krijgen korting op de grondprijs.
- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht en beheerd. Het bedrijvenpark A18 wordt alsnog ingericht als een duurzaam bedrijventerrein met ruim baan voor duurzame energieopwekking en CO2 neutraliteit.
- We creëren samenhang tussen verschillende regelingen en subsidies op het gebied van energiebesparing en -opwekking en ondersteunen inwoners en bedrijven die een innovatief, duurzaam project willen starten bij het zoeken naar alternatieve financiering.
- We stimuleren het delen van kennis en ervaringen door bijvoorbeeld 'Ecoteams' en via de gemeentelijke website. Ook investeren we in de bewustwording van kinderen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.
- Gemeentelijke panden zoals scholen, wijkcentra en sportaccommodaties worden waar mogelijk en gewenst uitgerust met zonnepanelen en/of groene daken.
- Met woningbouwverenigingen, waaronder Sité, worden afspraken gemaakt om versneld betere energielabels te realiseren voor hun woningen.
- We zien kansen voor kleine windmolens, waar waarschijnlijk meer draagvlak voor is. Zeker wanneer buurtbewoners ook kunnen participeren in de projecten.
- We gaan een convenant afsluiten met het bedrijfsleven om te komen tot energiebesparing

en duurzaam ondernemen. Bijvoorbeeld door met winkeliers te besparen: deuren dicht, efficiënter koelen, LED-verlichting toepassen en terrasverwarming ter discussie stellen.

- We onderzoeken de mogelijkheid om wegen waaraan groot onderhoud moet worden gepleegd te voorzien van warmtecollectoren. Behalve het opwekken van duurzame energie wordt daarmee ook het gebruik van pekel voorkomen.
- Er wordt een jaarlijkse 'Green Award' toegekend aan een innovatieve onderneming én een particulier initiatief gericht op energieneutrale- en/of klimaatbestendige samenleving.

9 MILIEUHYGIËNE

Gezonde, schone en veilige leefomgeving

GroenLinks wil een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor iedereen. Om dit te kunnen bereiken zullen we rekening met elkaar moeten houden en zal iedereen zijn verantwoordelijkheid moeten nemen: bewoners, bedrijven en organisaties. De gemeente geeft het goede voorbeeld en heeft in deze de taak te zorgen voor een goede ruimtelijke ordening en handhaving van afspraken.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Er worden maatregelen genomen om de hoeveelheid fijnstof terug te dringen.
- Er komt een meldpunt voor klachten en milieudelicten.
- Bij het beheer en het gebruik van de buitenruimte kiezen we ervoor om eventuele onkruidbestrijding, gewasbescherming en grondontsmetting, milieuvriendelijk uit te voeren.
- Vuurwerk heeft een grote impact op mens, dier en de luchtkwaliteit door geluidhinder en geurhinder en vervuiling. Doetinchem beperkt daarom de overlast door het afsteken van vuurwerk, onder andere door de verkoop terug te brengen naar alleen oudejaarsdag.
- Bij het beschermen van de gezondheid als gevolg van ondermeer luchtvervuilende stoffen en geluid wordt niet alleen gekeken naar wettelijke normen, maar ook naar de gevoeligheid van specifieke groepen zoals kinderen, ouderen en zieken.
- We zijn voorstander van het legaliseren van coffeeshops, om daarmee softdrug-gebruik uit de sfeer van illegaliteit en onbeheersbaarheid te halen.

10 NATUUR

De waarde van natuur en groen

Een natuurlijke, groene leef-omgeving heeft een positief effect op gezondheid en welbevinden voor jong en oud. Natuur dichtbij en verbonden met grotere natuurgebieden. Te vaak wordt geoordeeld dat natuur in de weg staat. Natuur kan echter bijdragen aan de gewenste kwaliteit van bouwplannen en daarmee aan de kwaliteit van woon- en werkgebieden. Het kappen van de monumentale bomen bij de Saturn is een voorbeeld hoe het niet moet. GroenLinks wil dat bij bouwplannen de natuur uit de bestaande situatie zoveel mogelijk wordt meegenomen in het ontwerp.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Bij nieuwe ontwikkelingen en beheerplannen moet een natuurinventarisatie en een 'draaiboek' worden opgesteld. Hierin is aangegeven hoe natuur en natuurbeleving worden ingepast in het ontwerp en beheer. Wanneer behoud of ontwikkeling van natuur niet (geheel) mogelijk is, dan wordt er vooraf een afspraak gemaakt over compensatie (groenfonds).
- We stellen een nieuwe bomenvisie op. Het vergunningvrij kappen van bomen kan tot een omtrek van 60 cm. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door zich strikt aan de regels te houden.
- Voor het kappen van bomen ten behoeve van zonne-energie geldt een nee, tenzij. Daarbij is van belang de monumentale, landschappelijke en ecologische waarde van de boom en het draagvlak in de buurt voor eventuele kap.
- Bij het beheer van het gemeentelijke groen zijn biodiversiteit, bescherming van dieren en hun leefgebieden belangrijke waarden.
- Voor kinderen komen er natuurspeelplaatsen waar een kind met fantasie kan spelen en de natuur kan ontdekken.
- (Basis)scholen stimuleren we om groene schoolpleinen te creëren en schooltuintjes aan te leggen.
- De gemeente ondersteunt initiatieven als 'Buur maakt natuur' waarbij inwoners zelf de buitenruimte of natuurgebied ontwikkelen en beheren.
- GroenLinks ziet in 'afgeschreven bouwterreinen' een kans om financieel verlies om te zetten in groene, sociale winst en economische meerwaarde door het aanleggen van levendige stadsparken, natuurspeelplaatsen, stadstuinen, stadslandbouw of pluktuinen.

NATUUR

11 MOBILITEIT

Focus op fiets, voetganger en openbaar vervoer

Met het oog op verkeersveiligheid, luchtkwaliteit en duurzaamheid moet het langzaam verkeer prioriteit krijgen in Doetinchem. Tot nu toe is in het mobiliteitsplan van de gemeente Doetinchem de aandacht vooral uitgegaan naar de auto. De vergrijzing van de bevolking en de afname van het autobezit onder jongeren zal de verkeersintensiteit van auto's in het algemeen, en in de "spits" in het bijzonder, afnemen. Daar tegenover staat de toename en ontwikkeling van het fietsverkeer. Door de groei van het (elektrisch en recreatief) fietsen ontstaan er steeds meer knelpunten op fietspaden. Ook de trein moet een goed alternatief worden voor de auto.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- We stellen een geactualiseerde fietsnota op waarin knelpunten in de fietsinfrastructuur worden aangepakt.
- Onze gemeente stimuleert het gebruik van de fiets voor de korte en middellange afstand. Binnen Doetinchem wordt het aantrekkelijker om de fiets te pakken.
- Er komt een meldpunt 'Ruim baan voor de fiets', waar inwoners suggesties kunnen doen voor verbetering van fietspaden.
- Er komt een fietssnelweg langs het spoor van Wehl tot Gaanderen, waardoor er een snelle verbinding tussen de werklocaties, de dorpen en het centrum ontstaat.
- We dringen bij de provincie aan op het verbreden van provinciale fietspaden.
- Verkeerslichten worden fietsvriendelijk afgesteld.
- GroenLinks is pleitbezorger van een verdubbeling van het spoor en passende hoogwaardige voorzieningen om de mobiliteit richting Arnhem en Winterswijk te verbeteren.
- Ouders en kinderen worden gestimuleerd te voet en per fiets naar school/sport te gaan. Tijdens de breng- en haaltijden van basisscholen zijn de straten voor of rond het schoolplein autovrij.
- We nemen belemmeringen weg voor initiatieven met betrekking tot gedeeld auto-gebruik en stimuleren onze inwoners om hier gebruik van te maken.
- Doetinchem gaat (in samenwerking met de provincie) op zoek naar andere vormen van openbaar vervoer dan alleen de traditionele bus, zoals kleinere elektrische busjes.

- GroenLinks stimuleert het gebruik van elektrisch voertuigen bij bedrijven, overheidsdiensten en distributie.

MOBILITEIT

12 AFVAL IS GRONDSTOF

Afval beperken, scheiden, hergebruiken

We leven in een maatschappij waarin we met z'n allen (nog) veel afval produceren. Daar waar op gemeentelijk niveau mogelijkheden liggen, wil GroenLinks aan de voorkant het ontstaan van afval zoveel mogelijk voorkomen. Samen met andere gemeenten valt in overleg met het bedrijfsleven en het onderwijs nog veel winst te behalen. Het streven is dat afval voor 100% gerecycled of hergebruikt wordt. Dit is niet alleen goed voor het milieu maar levert ook een financieel voordeel op voor inwoners. De grijze container zal daardoor uit het straatbeeld verdwijnen of anders worden ingezet.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Grof snoeiafval wordt in het voor- en najaar opgehaald.
- Het aanbieden van klein chemisch afval wordt gemakkelijker voor inwoners.
- De gemeente maakt afspraken met ondernemers in de dorpen Wehl en Gaanderen om te fungeren als afvalinzamelpunt. Dit kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het in stand houden van voorzieningen.
- De gemeente gaat kartonnen drankverpakkingen inzamelen en bekijkt of het ophalen van andere afvalfracties mogelijk is.
- We zorgen voor goede voorlichting over recycling en stimuleren hergebruik. Kringloopwinkels en Repaircafé's spelen daarbij een belangrijke rol.
- We gaan met het bedrijfsleven zoeken naar mogelijkheden om het ontstaan van afval (bijvoorbeeld door het gebruik van plastic draagtassen) te voorkomen. Samen met supermarkten en de horeca wordt het verspillen van voedsel aangepakt.
- Voor het weinige restafval dat overblijft wordt een systeem van gedifferentieerde tarieven (diftar) ingevoerd op basis van volume/frequentie of gewicht of 'omgekeerde diftar' door een beloningssysteem voor het aangeboden te recyclen afval.
- De tarieven van de gemeentewerf worden herzien, zodat de drempel voor het aanbieden van een kleine hoeveelheid afval wordt weggenomen.
- Samen met andere gemeenten, het bedrijfsleven en scholen wordt gezocht naar oplossingen voor het terugdringen van zwerfafval.

13 BUITENGEBIED

Het buitengebied heeft veel te bieden

Doetinchem heeft een aantrekkelijk buitengebied met waardevolle natuur- en cultuurlandschappen. GroenLinks wil deze waarden versterken en laten zien. We streven naar een goed evenwicht tussen natuur, recreatie en landbouw. Landbouw is nog steeds de grootste gebruiker van de open ruimte en speelt dus een belangrijke rol in de instandhouding en het beheer van het landschap. Om zijn rol als beheerder van de open ruimte te kunnen blijven vervullen, dient de landbouw, ook voor jonge ondernemers, voldoende overlevingskansen te hebben. De schaalvergroting van de intensieve veehouderij trekt een grote wissel op de natuur en de beleving van het landschap. GroenLinks wil geen vee-industrie, maar een landbouw met respect voor volksgezondheid, dierenwelzijn, milieukwaliteit en natuur en landschap. De mogelijkheden daartoe hangen mede af van de omgeving.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Door middel van een gezondheidseffectscreening worden de gezondheid, de luchtkwaliteit en geurhinder onderdeel van eventuele bestemmingsplanwijzigingen in het buitengebied.
- Het recreatief (mede)gebruik van het buitengebied wordt gestimuleerd, maar zal qua maat en uitvoering passend moeten zijn bij de kwaliteiten van het gebied.
- We stimuleren biologische landbouw en veeteelt en de weidegang van koeien, varkens, etc.
- De gemeente promoot streekproducten; ze gebruikt consequent duurzame producten bij activiteiten en evenementen.
- We zetten in op de transitie naar een meer multifunctionele landbouw. Deze 'brede boeren' kunnen naast landbouwproducten ook andere diensten leveren, zoals recreatie (kamperen bij de boer, theetuin), verkoop van (streek)producten, educatie, zorg, natuurbeheer en vergaderlocaties.
- GroenLinks hanteert het principe van grondgebonden veeteelt, dit betekent dat aan de hand van de hoeveelheid beschikbare grond (en omgevingskenmerken) wordt bepaald hoeveel vee mag worden gehouden.
- We zijn alleen voorstander van kleinschalige biomassa initiatieven, waarbij weinig transport optreedt. Het doel is het sluiten van kringlopen.
- De gemeente Doetinchem zal geen medewerking verlenen aan (proef)boringen naar schaliegas en de opslag van kernafval.

BUITENGEBIED

14 WATER

Ruimtelijke kwaliteit van water

De manier waarop we in Nederland met water omgaan is niet toereikend voor de toekomst. Als gevolg van de klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met extreme omstandigheden, zoals wateroverlast en periodes van droogte. Op dit moment is er in de gemeente Doetinchem nog te veel sprake van technisch beheer, terwijl het hoog tijd is voor een ander waterbeleid. Daarnaast kan water een belangrijke waarde toevoegen aan de economische, ecologische en esthetische waarde van de leefomgeving. GroenLinks streeft naar een gemeente met een toekomstbestendig watersysteem en wil de mogelijkheden benutten om (oppervlakte) water te beleven en te gebruiken.

GroenLinks denkt daarbij aan:

- Water wordt meer dan voorheen onderkend als een ordenend principe bij ruimtelijke ontwikkelingen en wijkbeheer.
- Met omliggende gemeenten, het waterschap, de provincie, Rijkswaterstaat en het drinkwaterbedrijf wordt samengewerkt om een duurzaam en integraal waterbeheer te realiseren.
- Water wordt benut voor versterking van de natte natuurwaarden en recreatie. Het herstellen van sloten, die door de ruilverkaveling uit het landschap zijn verdwenen, wordt gestimuleerd.
- Regenwater wordt waar mogelijk niet via het riool afgevoerd, maar vastgehouden in de bodem of afgevoerd naar het oppervlakte water in de omgeving zoals vijvers en sloten.
- De gemeente stimuleert mogelijkheden om water als energiebron in te zetten en grondstoffen uit afvalwater terug te winnen.

WATER

KANDIDATEN

GroenLinks Doetinchem is klaar voor de komende verkiezingen

Frans Langeveld ❶ voert, net als vier jaar geleden, de lijst aan. Frans is een gerespecteerd teamleider en volksvertegenwoordiger. Hij heeft inmiddels zes jaar ervaring als raadslid en is een echte allrounder. Als tweede op de lijst staat John Westerdiep ❷. John is nieuw in de Doetinchemse politiek en moet zorgen voor de gezonde vernieuwing in de toekomstige fractie. Als milieukundige heeft hij veel kennis en ervaring met de thema's milieu en ruimte. De nummer drie van de lijst is Rob van Dillen ❸. Rob komt uit Wehl en is raadslid sinds 2009. Hij is een gedreven 'verwoorder' van het GroenLinks gedachtegoed. Hij is de redacteur van het GroenLinks fractiebericht en de vaste woordvoerder voor sociaal beleid, verkeer, ruimtelijke zaken, natuur en milieu en jeugd en onderwijs. Joost van der Walle ❹ is het boegbeeld voor de jongere kiezer en staat op nummer vier. Hij was drie jaar fractievoerder tot hij afgelopen september geïnstal-

leerd werd als raadslid. Joost is vooral verbonden aan de sociale en financiële thema's. Ook Sevda Bali ❺ zit momenteel al in de raad, zij staat als vijfde op de lijst. Sevda (geboren uit Turkse ouders) maakt politiek voor de allochtone gemeenschap gemakkelijk toegankelijk. Zij voelt zich sterk verbonden met vrouwen die volop bezig zijn te emanciperen. Anne Marie Kamphuis ❻ staat als zesde op de lijst. Anne Marie is zeer begaan met groene thema's zoals gezond voedsel, dierenwelzijn, milieu, verkeer en natuur. Ze was eerder actief binnen de Doetinchemse fietsersbond. Op 7 en 8 staan twee Doetinchemse ondernemers. Hans Jonker ❼ heeft een bedrijf dat gespecialiseerd is in de verkoop en installatie van zonnepanelen. Martin Haan ❽ verzorgt o.a. grondwerk en straatwerk.

Benieuwd naar de volledige lijst? Bezoek onze website: doetinchem.groenlinks.nl.

Programmacommissie: Frans Langeveld, John Westerdiep, Rob van Dillen en Wouter Koop

Redactie en fotografie: Frans van Doesum, Marcella Heerenveen, Joost van der Walte en John Westerdiep

Vormgeving: Frans Hesselink

Print op recycled papier

GROENLINKS

doetinchem.groenlinks.nl